

1984/85:73

Tisdagen den 5 februari

Kl. 15.00

Förhandlingarna leddes av tredje vice talmannen.

1 § Svar på fråga 1984/85:332 om realisationsvinstbeskattningen vid försäljning av bostadsrätter och villor

Anf. 1 Finansminister KJELL-OLOF FELDT:

Herr talman! Oskar Lindkvist har frågat mig vilka åtgärder regeringen har vidtagit "i syfte att genomföra en översyn som belyser hur en likartad utformning av reglerna för beskattning vid försäljning av bostadsrätter och villor skall utformas".

I bostadskommitténs (Bo 1982:02) uppdrag ingår bl. a. att pröva frågor om utformningen av realisationsvinstbeskattningen på bostadsområdet. Regeringen har därför inte ansett det påkallat att i särskild ordning ta initiativ till en sådan översyn som Oskar Lindkvist åsyftar med sin fråga.

Anf. 2 OSKAR LINDKVIST (s):

Herr talman! Jag tackar finansministern för svaret på min fråga. Finansministern åberopar att det uppdrag som jag åsyftar anförtrots bostadskommittén. Det finns emellertid inte, finansministern, i bostadskommitténs direktiv någonting om skillnaden i beskattning vid försäljning av villor och bostadsrätter. Direktiven är så allmänt hållna att det kan bero på bostadskommitténs initiativ och intresse om frågan utreds.

Det finns flera skäl till att jag ställt denna fråga. Jag tänker då närmast på riksdagens uttalande i samband med beslut om realisationsvinstbeskattningen för drygt ett år sedan. Bostadsutskottet skrev följande tänkvärda rader i sitt yttrande till skatteutskottet. Jag citerar på s. 37 i skatteutskottets betänkande 1983/84:13:

"Liksom vissa av motionärerna finner bostadsutskottet det väsentligt att realisationsvinstbeskattningen inom bostadssektorn utformas från ett bostadspolitiskt helhetsperspektiv och att därvid beskattningsreglerna utformas så att likformighet uppnås oavsett upplåtelseform. Enligt utskottets

*Om realisations-
vinstbeskattningen
vid försäljning av
bostadsrätter och
villor*

uppfattning är det nämligen viktigt att beskattningsreglerna utformas så att de är neutrala i det enskilda fallet och så att de i allt väsentligt ger samma utfall oberoende av boendeform. Utskottet finner det både motiverat och angeläget att en översyn görs i huvudsak utifrån vad nu anförts." Det här uttalandet från bostadsutskottet har skatteutskottet liksom kammaren instämt i. Det sägs ju att man finner det både motiverat och angeläget att en översyn görs i huvudsak utifrån vad som anförts av bostadsutskottet.

Detta är inte en ny fråga, utan den har kommit upp vid olika tillfällen i riksdagens debatter. Jag tycker att det är en smula beklagligt att regeringen inte är intresserad av att låta utreda frågan, i synnerhet som så stora organisationer som HSB, Riksbyggen, SABO och Hyresgästernas riksförbund uttalat sig för att åstadkomma ett bostadspolitiskt helhetsperspektiv.

Anf. 3 Finansminister KJELL-OLOF FELDT:

Herr talman! Jag tycker ätt Oskar Lindkvist på felaktiga grunder drar slutsatser om regeringens intresse för att denna fråga får en lösning. Det är tvärtom så att vi har ett starkt intresse av att frågan får sin lösning. Vid riksdagsbehandlingen drog man också den slutsatsen att det åligger bostadskommittén att pröva frågan.

Vad Oskar Lindkvist inte nämnde var att en motion med yrkande om tilläggsdirektiv till bostadskommittén avsågs av riksdagen.

Enligt vad jag har inhämtat har bostadskommittén alldeles klart för sig att den har att behandla den här frågan. Man har under den gångna hösten inlett ett arbete och tagit upp diskussioner i utredningen om hur realisationsvinstbeskattningen bör utformas i framtiden, särskilt med hänsyn till den nya lagstiftning som gäller på bostadsrätternas område.

Intresset har alltså klart manifesterats i och med att kommittén har satt i gång detta arbete. Vad man kan beklaga är möjligen att det inte redan finns ett förslag, men frågan är nu under utredning, och några ytterligare åtgärder från regeringens sida är inte nödvändiga. Dessutom bör kommittén efter det här meningsutbytet mellan Oskar Lindkvist och mig ytterligare en gång ha fått klargjort för sig att det åligger den att ta upp den här frågan.

Anf. 4 OSKAR LINDKVIST (s):

Herr talman! Jag betvivlar inte att regeringen är intresserad – men regeringen är inte intresserad av att göra en översyn speciellt på beskattningsområdet när det gäller försäljning av bostadsrätter och villor. Det är det jag menar att regeringen borde ha varit intresserad av.

Finansministern åberopar direktiven. Jag har direktiven här, och den enda punkt jag kan anknyta finansministerns svar till är p. 1 i direktiven till bostadskommittén:

"En övergripande översyn av systemen för bostadsstöd, dvs. bostadsbidrag, räntebidrag, bostadsbeskattning och avgifter, med utgångspunkten att trygga en god grundstandard och främja ett jämlikt och integrerat boende."

Det är litet annat än att åstadkomma rättvisare beskattningsregler för bostadsrätter och villor!

Men är det nu så att bostadskommittén verkligen har denna uppgift – och det har ju finansministern sagt att den har – så får vi väl hoppas att den kommer med ett förslag till riksdagen snarast. Det är oacceptabelt att man har skatteregler som skiljer likvärdiga bostäder åt med olika skattesystem.

Detta var mitt ärende. Jag kan tydligen förlita mig på att det finns ett intresse hos regeringen. Vi kanske båda nu får invänta vad bostadskommittén har att anföra.

Överläggningen var härmed avslutad.

2 § Svar på fråga 1984/85:334 om åtgärder mot skatteskärpningar för hushållen

Anf. 5 Finansminister KJELL-OLOF FELDT:

Herr talman! Bo Lundgren har anfört att det av budgetpropositionen framgår att regeringen inte har för avsikt att höja basenheten för 1986 och ställt följande fråga: "Jag vill därför fråga om finansministern avser vidta någon åtgärd som syftar till att motverka de senaste årens ständiga skatteskärpningar för hushållen."

I budgetpropositionen finns inte något ställningstagande till basenheten för 1986. Som framgick av höstens proposition om basenheten vid 1987 års taxering var syftet med den då genomförda lagstiftningen att göra det möjligt att tillämpa ett senare beslut om basenheten på alla inkomsttagare. Regeringen kommer att senare i vår ta ställning till basenheten för 1986.

Anf. 6 BO LUNDGREN (m):

Herr talman! Låt mig tacka finansministern för det inte alltför utförliga svaret – om man skall uttrycka sig mildt.

Sedan socialdemokraterna övertog regeringsansvaret hösten 1982 har skatter höjts till ett sammanlagt nettobelopp av ca 30 000 milj. kr. – i genomsnitt per hushåll ungefär 8 500 kr. Skatterna har främst drabbat hushållen, och det har gjort att skattetrycket räknat på hushållen under 1983 och 1984 har ökat med 6 procentenheter. Det visar sig naturligtvis sedan i att antalet socialbidragstagare har ökat mycket kraftigt därför att människor har svårt att klara sig till följd av de höga skatterna.

Beroendet av samhället ökar, i stället för att man skulle kunna frigöra människor.

En anledning är det under perioden urholkade inflationsskyddet av den statliga inkomstskatteskalan. Det innebär att vi har fått skatteskärpningar till följd av inflationen. Basenheten – det som man uttrycker den statliga skatteskalan i för att dra skiktgränser – är 7 800 kr. för 1985. Om vi skulle ha haft de regler som hade motverkat automatiska skatteskärpningar – det tidigare gällande fullständiga inflationsskyddet – hade basenheten varit 8 200 kr. Det innebär – vid oförändrade regler i övrigt – att en medelinkomsttagare med 8 000 kr. i månaden i år betalar drygt 600 kr. mer i skatt än han skulle ha

*Om åtgärder mot
skatteskärpningar
för hushållen*

gjort med ett fullständigt inflationsskydd.

I budgetpropositionen har regeringen inte sagt något om basenheten för 1986. I inkomstberäkningen – den beräkning som görs över statens inkomster – har regeringen inte redovisat någonting som skulle kunna påverkas av en förändring av basenheten. Detta tyder självfallet på att regeringen vill fortsätta den politik som man drev före 1976 – med en skatteskala som genom sin utformning ledde till automatiska skatteskärpningar.

Finansministern säger nu att regeringen senare i vår skall ta ställning till basenheten. Jag har hört att finansministern till massmedia har lämnat andra uppgifter. Det skulle vara intressant – också för Sveriges riksdag – att få de upplysningar som finansministern möjligen kan lämna.

Jag vill därför fråga: Kommer basenheten för 1986 att höjas? Kommer den att vara mer än 7 800 kr.? Kommer den att höjas på ett sådant sätt att vi inte får automatiska skatteskärpningar till följd av inflationen?

Anf. 7 Finansminister KJELL-OLOF FELDT:

Herr talman! Bo Lundgren försöker här skapa intrycket att inkomstbeskattningen skulle ha skärpts väsentligt under den tid då skattereformen genomfördes. Det påståendet är uppenbart orimligt, eftersom den statliga inkomstskatten räknat i kronor har sänkts med över 20 miljarder. Vi kan ta exempel relaterade till enskilda individer.

För en person som 1982 hade en inkomst på 80 000 kr. och sedan har följt den genomsnittliga inkomstutvecklingen och därför i år tjänar ungefär 98 000 kr. har den statliga inkomstskatten sjunkit från 9 till drygt 7,5 % av inkomsten. För en person med högre inkomst, 120 000 kr. år 1982, har den statliga inkomstskatten sjunkit från 18,5 till 12,5 % av inkomsten.

Skattereformen har således genomförts på det sättet att inkomstskatten har sänkts väsentligt. Vi har däremot aldrig hävdatt att vi har kunnat sänka det totala skattetrycket. Vad vi har gjort är att förskjuta skattetryckets tyngdpunkt från inkomster och sparande till konsumtion.

Resultaten av detta, Bo Lundgren, visar sig i att vi nu har en väsentligt bättre balans i svensk ekonomi, högre sysselsättning, ökad produktion och ökade investeringar.

Undvik, Bo Lundgren, att tala om vilken politik som leder till ett ökat antal socialhjälpstagare! Såsom den moderata politiken nu läggs upp i den ekonomisk-politiska motionen blir det de sjuka, de arbetslösa, de som behöver färdtjänst, de som går i särskolor som får betala moderaternas skattesänkingsförslag. Undvik därför det sociala patoset! Det passar i dessa dagar ovanligt illa för en moderat.

Anf. 8 BO LUNDGREN (m):

Herr talman! Det passar tvärtom alldeles utmärkt. Till skillnad från regeringen och finansministern inser vi att en mycket viktig social reform är att se till att människor får större möjligheter att klara sig själva – att försöka växla ut en del av bidragsberoendet mot lägre skatter.

Vi har i olika exempel visat hur den totalitet vi föreslår faktiskt påverkar de

enskilda människorna. Visserligen får de lägre sjukersättning, men de får samtidigt lägre skatter som balanserar detta. Och genom att införa grundavdrag för barn förbättrar vi barnfamiljernas alltför besvärliga situation.

Sammanlagt föreslår vi besparingar som drabbar hushållen på ca 5 miljarder kronor, men skattesänkningar på näst intill 6 miljarder kronor för de hushåll som tjänar under 120 000 kr. om året. Det är det som är intressant. Vi får mindre rundgång och människorna större möjligheter att klara sig själva. Det tycker vi är väsentligt.

Det jag sade var att skattetrycket för hushållen räknat i procent har ökat med sex procentenheter under 1983 och 1984. Det märks tydligt i det ökande antalet socialhjälpstagare. Människor har fått mindre kvar att röra sig med efter skatt. Det har bidragit till att man har behövt stöd, kontant från kommunen eller i annan form. Det tycker vi naturligtvis inte är tillfredsställande, och det borde inte heller finansministern tycka.

Skattetrycket har ökat på många sätt, bl. a. genom höjning av bensinskatten och genom höjning av andra skatter. Men en sak som också påverkar skatteskalen är om inflationsskyddet är fullständigt eller inte. Vi måste då konstatera att inflationsskyddet under åren 1983, 1984 och 1985 inte har varit fullständigt. Vid beräkningen av basenheten har man inte tagit hänsyn till den verkliga inflationen utan till en beräknad inflation, som inte har motsvarat verkligheten. Det som är intressant att få veta för framtiden, inte minst därför att regeringen inte har aviserat några som helst förändringar av skatteskalen för 1986, är om regeringen avser att förändra basenheten och om avsikten i så fall är att höja den. Det var den frågan jag ställde.

Överläggningen var härmed avslutad.

3 § Svar på fråga 1984/85:348 om tillvaratagande av de regionala hemkonsulenternas kunskaper

Anf. 9 Finansminister KJELL-OLOF FELDT:

Herr talman! Stina Gustavsson har frågat mig på vilket sätt de kunskapsresurser hemkonsulenterna utgör har tagits till vara.

Jag har erfarit att flertalet av de f. d. hemkonsulenterna har omplacerats inom resp. länsstyrelse. Drygt hälften av dessa har uppgifter med konsumentpolitisk anknytning. Jag kan som exempel på arbetsområden nämna regionalekonomiska frågor, varuförsörjningsfrågor och prisfrågor.

Konsumentverket söker vidare fortlöpande engagera de f. d. hemkonsulenterna i sina projekt där så bedöms lämpligt. F. n. medverkar fyra f. d. hemkonsulenter i verkets projekt.

Sedan beslutet om att avveckla hemkonsulentorganisationen fattades har ett femtontal kommuner beslutat inrätta kommunal konsumentverksamhet. Ett flertal av dessa kommuner är förhållandevis stora. Härutöver pågår diskussioner eller föreligger principbeslut om inrättande av sådan verksamhet i ett stort antal kommuner. Ökningen när det gäller kommuner som

Tisdagen den
5 februari 1985

*Om tillvaratagande
av de regionala
hemkonsulen-
ternas kunskaper*

inrättar konsumentpolitisk verksamhet bedöms av konsumentverket bli den största sedan mitten av 1970-talet. Denna utveckling bör skapa goda förutsättningar för att hemkonsulenternas kompetens tas till vara.

Anf. 10 STINA GUSTAVSSON (c):

Herr talman! Jag tackar finansministern för svaret på min fråga.

Anledningen till frågan är att det blivit som jag befarade, nämligen att den kunskapsresurs som hemkonsulenterna utgör inte tillräckligt har tagits till vara inom det konsumentpolitiska området. I pressen från olika håll i landet har man kunnat läsa om hurusom den ena hemkonsulenten efter den andra blivit omplacerad vid resp. länsstyrelse och fått helt andra arbetsuppgifter. Man kan fråga sig vilka ekonomiska resurser som funnits för det.

Även de kommunala konsumentvägledare som finns har uttryckt oro och osäkerhet inför att den regionala verksamheten inte längre fungerar som sammanhållande och rådgivande organ.

Redan i april 1984 sade konsumentverket följande i en promemoria:

”En avveckling av länsstyrelsernas hemkonsulentorganisation per den 1 januari 1985 ställer enligt Konsumentverkets uppfattning krav på särskilda åtgärder för att mildra verkningarna på det konsumentpolitiska arbetet. Ett fullständigt bortfall motsvarande de insatser som f. n. görs av hemkonsulenterna skulle på vissa, konsumentpolitiskt högprioriterade områden medföra synnerligen svåra avbräck. I det relativt korta perspektiv på 1–2 år som Konsumentverket har i uppdrag att värdera konsekvenserna av avvecklingen är det främst angeläget att finna de former och andra förutsättningar som gör det möjligt att driva de tunga och för arbetet mest känsliga delarna av verksamheten vidare. Den kompetens som finns inom nuvarande hemkonsulentorganisation måste därvid tas till vara så långt det är möjligt.”

Jag har i dagens tidningar läst vad konsumentverkets chef har sagt i en intervju, och jag tycker att finansministerns svar rimmar dåligt med vad som uttalades där. Konsumentverkets chef sade: Vi saknar hemkonsulenterna varje dag. De var vårt folk, våra bevakande ögon. Vi har väldiga svårigheter med att hitta ersättningar för det arbete som hemkonsulenterna bedrivit.

Det problem som är svårast att lösa är hur man skall kunna upprätthålla kontakterna med skolan. Hemkonsulenterna stöttade och hjälpte, så att ämnet konsumentkunskap kunde stärkas.

Inser ändå inte finansministern att det var ett dåligt förslag socialdemokrater med hjälp av moderater drev igenom i riksdagen förra året, när man avskaffade hemkonsulentorganisationen? Vilka rekommendationer vill finansministern ge t. ex. de högskolor som tidigare fått god hjälp av hemkonsulenterna i sin konsumentkunskapsundervisning? Hur många av de kommuner som finansministern hänvisade till har anställt hemkonsulenter?

Överläggningen var härmed avslutad.

4 § Svar på fråga 1984/85:362 om skyldigheten för kommun att betala in medel på likviditetskonto

Nr 73

Tisdagen den
5 februari 1985

Anf. 11 Finansminister KJELL-OLOF FELDT:

Herr talman! Gunilla André har frågat mig om jag är beredd att medge en kommun befrielse från skyldigheten att betala in medel på likviditetskonto i de fall då kommunen måste låna upp beloppet.

Lagen (1984:501) om inbetalning på likviditetskonto ingick bland de åtgärder för att dämpa pris- och kostnadsutvecklingen som riksdagen beslöt i juni förra året (prop. 1983/84:200, FiU 45, rskr 421). Lagen trädde i kraft samma månad.

Enligt 3 § skall en kommun senast den 31 januari 1985 på likviditetskonto i riksbanken betala in ett belopp motsvarande 3 % av den del av kommunens lönesumma för 1983 som överstiger 20 milj. kr. Beloppet jämte 7 % årlig ränta betalas tillbaka den 30 december 1986.

Likviditeten inom den kommunala sektorn är f. n. mycket god. Situationen varierar dock mycket mellan olika kommuner, varför en del kommuner kan ha en svag likviditet, t. o. m. negativ i något fall. På regeringens förslag beslutade riksdagen därför att utvidga ramen för extra skatteutjämningsbidrag med 90 milj. kr. för att mildra effekterna för de kommuner och landsting som har en utsatt finansiell situation. Mot denna bakgrund ansåg riksdagen att det inte fanns behov att härutöver medge kommuner befrielse från skyldigheten att sätta in medel på likviditetskonto.

Extra skatteutjämningsbidrag beviljas av regeringen efter förslag av en parlamentariskt sammansatt nämnd, skatteutjämningsnämnden. Denna nämnd har vid sin prövning av ansökningarna om bidrag beaktat den ränteförlust kommunerna gör under de två år medlen står inne på likviditetskonto. För kommuner med mycket svag likviditet har ränteförlusten beräknats efter skillnaden mellan utlåningsränta och räntan på likviditetskontot. På skatteutjämningsnämndens förslag har ett trettiotal kommuner beviljats bidrag för att bl. a. täcka ränteförlusterna på likviditetsindragningen.

Det kan också framhållas att riksdagens beslut fattades i juni månad, varför kommunerna haft relativt god tid på sig att planera sin ekonomi inför likviditetsindragningen.

Enligt bestämmelser i lagen om inbetalning på likviditetskonto får regeringen medge befrielse från skyldigheten att betala in medel endast om det finns synnerliga skäl. Härav följer att dispensgivningen skall vara mycket restriktiv. Mot bakgrund av de åtgärder som vidtagits för att lindra påfrestningarna för kommuner som är i en utsatt finansiell situation anser jag att enbart den omständigheten att en kommun måste låna upp kapital till inbetalningen inte utgör ett sådant skäl.

Anf. 12 GUNILLA ANDRÉ (c):

Herr talman! Jag tackar finansministern för svaret.

Min fråga gällde huruvida kommuner som inte har likvida medel utan

*Om skyldigheten
för kommun att be-
tala in medel på lik-
viditetskonto*

Tisdagen den
5 februari 1985

*Om skyldigheten
för kommun att be-
tala in medel på lik-
viditetskonto*

tingas låna upp pengar kunde få befrielse från skyldigheten att betala in pengar på ett likviditetskonto. Svaret är tydligen nej – pengarna skall betalas in. Finansministern förstår säkert att jag är besviken.

Uttrycket likvida medel betyder enligt språklig definition omedelbart tillgängliga betalningsmedel. I de fall där en kommun först måste ge sig ut på lånemarknaden för att skaffa fram pengar kan man, såvitt jag förstår, inte tala om likvida medel – de är inte omedelbart tillgängliga. Ändå kräver finansministern att pengarna skall betalas in på likviditetskonto.

I den lagstiftning som ligger till grund för beslutet att inrätta likviditetskonto finns en formulering om att om det finns synnerliga skäl får regeringen medge befrielse, helt eller delvis, från skyldigheten att betala in medel på likviditetskonto. Jag hade hoppats att detta undantag hade kunnat vara tillämpligt i de fall som jag tagit upp. Det kan ju röra sig om ganska stora belopp. För att ta ett exempel från min hemkommun Mariestad, som måste låna, kan jag nämna att en ränteförlust på 7 % på 3,4 miljoner under 23 månader utgör ungefär 550 000 kr. Det blir en ekonomiskt tung börda för kommuninnevånarna.

Av finansministerns svar framgår att regeringen efter förslag av en parlamentariskt sammansatt nämnd, skatteutjämningsnämnden, kan bevilja extra skatteutjämningsbidrag. Min fråga till finansministern blir då: Skall svaret i denna del tolkas så, att alla kommuner – således även Mariestads kommun, som ju är i den situationen att man måste låna upp pengar – kommer att beviljas bidrag som motsvarar ränteförlusten på de pengar som satts in på likviditetskontot?

Anf. 13 Finansminister KJELL-OLOF FELDT:

Herr talman! Gunilla André säger sig vara besviken på mitt svar. Jag måste då säga att jag är ytterligt förvånad över Gunilla Andrés fråga, av det enkla skälet att centerpartiets riksdagsgrupp har motionerat om att 4 miljarder kronor skall överföras från landets kommuner till staten. Därför måste jag fråga Gunilla André: Hur går det hela ihop? Hur blir det med omsorgen om kommunerna, som ju på likviditetskontot mot 7 % ränta måste hålla inne pengar i två år? Hur stämmer detta överens med centerpartiets rånöverfall på kommunerna när det gäller att dra av de 4 000 miljonerna?

Sedan måste jag beträffande Mariestads kommun ställa följande frågor. Mariestads kommun skall i fortsättningen till staten betala in 2 % av sitt skatteunderlag, om man i centerpartiet får som man vill. Vad menar då Gunilla André med sitt resonemang? Vad skall Mariestads kommun göra åt det här? Skall centerpartiet dela ut bidrag för att täcka de förluster som Mariestads kommun drabbas av på grund av att kommunen förlorat 2 % av sitt skatteunderlag?

Jag vet inte om Mariestads kommun har fått kompensation för att skatten på juridiska personer har förstatligats. Antagligen har man det. Också den kompensationen vill centerpartiet dra in. Jag tycker att Gunilla André skall sätta sig ned och räkna på centerpartiets förslag och se vad det innebär för Mariestads kommun. Sedan kan Gunilla André fråga sig om detta resone-

mang är rimligt och om hennes besvikelse över den nuvarande politiken verkligen är förenlig med hennes agerande i egenskap av centerpartistisk riksdagsledamot.

Anf. 14 GUNILLA ANDRÉ (c):

Herr talman! Det finns vissa politiker som agerar enligt tesen att anfall är bästa försvar. Det är väl vad finansministern har gjort i det här sammanhanget. Det är ju på det sättet att vi här i riksdagen har vissa roller. Som riksdagsledamot har jag således förmånen att få ställa frågor till statsråden – i det här fallet till finansministern.

Låt mig bara säga en sak till när det gäller angreppet på vår partimotion, nämligen att det här är fråga om en annan utformning än när det gäller den fråga som jag ställt. Jag vill fortfarande ha ett svar på min fråga: Kommer det extra skatteutjämningsbidraget att innebära att de kommuner som jag nämnt – även min hemkommun – blir kompenserade för de ränteförluster som de kommer att drabbas av i samband med att pengarna i fråga sätts in på likviditetskontot?

Anf. 15 Finansminister KJELL-OLOF FELDT:

Herr talman! Jag lever helt och fullt upp till den rollfördelning som råder här. Jag har besvarat Gunilla Andrés fråga, och även den följdfråga som hon senare ställt. Det framgår av mitt svar att de extra skatteutjämningspengarna nu är fördelade och att de icke kommer att fördelas utifrån någon kalkyl över de ränteförluster som kommunerna gör. Men till detta måste jag, herr talman, lägga – även jag är ledamot av denna riksdag – att någon konsekvens och något sammanhang måste man begära även av centerpartiets riksdagsledamöter.

Överläggningen var härmed avslutad.

5 § Svar på fråga 1984/85:339 om planerad indragning av färjeförbindelsen mellan Järna och Mörkö i Södertälje kommun

Anf. 16 Kommunikationsminister CURT BOSTRÖM:

Herr talman! Med anledning av att vägverket beslutat att dra in färjeleden mellan Järna och Mörkö i Södertälje kommun har Pär Granstedt frågat mig om jag är beredd att ta initiativ för att säkerställa att rimliga sociala hänsyn får bli avgörande i detta och liknande fall.

Vägverkets beslut har överklagats genom besvär till regeringen. Med anledning av att ärendet kommer att remissbehandlas och senare bli föremål för beredning i regeringskansliet är jag nu inte beredd att uttala mig i frågan.

Anf. 17 PÄR GRANSTEDT (c):

Herr talman! Jag ber att få tacka kommunikationsministern för svaret på min fråga, sådant det nu är.

Tisdagen den
5 februari 1985

*Om planerad in-
dragning av färje-
förbindelsen
mellan Järna och
Mörkö i Södertälje
kommun*

Ulvsundsfärjan, som förbinder Ytterjärna och Mörkö, har varit nedläggningshotad länge. Tanken på att lägga ned färjan har mötts av starka protester från de boende under hela den tid som frågan varit aktuell. Det beror på att konsekvenserna av en nedläggning av färjeförbindelsen är mycket stora.

För lokalbefolkningen på norra Mörkö kommer reseavståndet till kommuncentrum, till flertalet arbetsplatser osv. att förlängas med ungefär 2 mil. Detsamma gäller den inte så lilla grupp arbetstagare som pendlar mellan Järna och Himmerfjärdsverket, som ligger i Grödinge. Dessa arbetstagare måste förlänga sin resa med 2 mil för att komma dit.

Dessutom har färjeförbindelsen stor betydelse för det rörliga friluftslivet. Mörkö ligger i utkanten av Storstockholmsområdet, och det är stora människoströmmar som reser med färjan, i synnerhet sommartid. Mörkö är ett mycket attraktivt område för det rörliga friluftslivet.

Jag kan inte låta bli att nämna ett gripande brev som jag fått från en boende vid ett av de hem för psykiskt utvecklingsstörda som finns i Järna. Brevskrivaren skildrar värtaligt vilken betydelse Mörkö har för henne och hennes kamrater som utflyktsmål osv. Denna möjlighet kommer i praktiken att bli stängd om vägen förlängs med 2 mil.

På Mörkö finns också ett hem för flickor som har sociala problem. Man arbetar intensivt med att på olika sätt integrera flickorna i samhället. Också det hemmet blir så att säga förflyttat 2 mil bort från de orter som man har använt för denna integrering. Det innebär att arbetet kommer att försvåras mycket.

En lång rad betydande sociala konsekvenser blir alltså följderna av ett beslut om nedläggning av färjan.

Jag vet att beslutet har överklagats, och jag har inte begärt något förhandsbesked från kommunikationsministern – det inser jag är orimligt. Däremot hade det varit värdefullt att få veta kommunikationsministerns principiella syn på vilken typ av sociala hänsyn som man skall ta när det gäller den här typen av färjenedläggelse. Nu gäller det Ulvsundet, men det finns många andra fall av samma typ.

Räcker det att man gör en enkel ekonomisk kalkyl beträffande restiderna för arbetstagare och upptäcker att det här inte lönar sig? Eller är regeringen beredd att verka för att man skall ta vidare hänsyn och t.ex. se på konsekvenserna för sociala institutioner som finns i området och konsekvenserna för det rörliga friluftslivet samt även se på vad det innebär för en grupp bofasta att plötsligt förflyttas 2 mil längre bort från sitt kommuncentrum och från den ort där man har sin dagliga service?

Jag hoppas att i en replik från statsrådet få litet mer av de synpunkterna.

Anf. 18 Kommunikationsminister CURT BOSTRÖM:

Herr talman! Jag kan lova Pär Granstedt så mycket som att jag skall ta med mig de synpunkter som Pär Granstedt har framfört här vid prövningen av ärendet. Mer än så kan jag inte ge löfte om.

Anf. 19 PÄR GRANSTEDT (c):

Herr talman! Jag tackar för detta löfte, som ändå är någonting som måste noteras som positivt. Det är bra om man är beredd att gå längre än till den snäva ekonomiska kalkyl som vägförvaltningen har gjort i detta fall och se till den totala effekten för dem som bor på Mörkö och på båda sidor därom. Det gäller framför allt dem som bor i Järna – för vilka Mörkö är ett viktigt stödområde – men det gäller även en mycket stor grupp människor i hela Stockholmsområdet.

Om man gör denna totala sammanvägning kan slutsaten bara bli att färjan måste bevaras. Jag hoppas att det också kommer att bli regeringens slutsats.

Överläggningen var härmed avslutad.

Nr 73

Tisdagen den
5 februari 1985

---

*Om planerna på
avbemanning av
vissa järnvägs-
stationer i Jämt-
lands län*

6 § Svar på fråga 1984/85:344 om planerna på avbemanning av vissa järnvägsstationer i Jämtlands län

Anf. 20 Kommunikationsminister CURT BOSTRÖM:

Herr talman! Med hänvisning till SJ:s planer att avbemannas vissa järnvägsstationer i Jämtland har Margareta Winberg ställt följande frågor till mig:

1. Avser statsrådet att mot bakgrund av dessa planer företa åtgärd att genomdriva regeringens regionalpolitiska avsikter?
2. Vill statsrådet medverka till att kundservicen mer än tågplaneringen får styra vilka stationer som skall vara bemannade?
3. Är det i SJ:s besparingspolitik några större rationaliseringar gjorda vid SJ:s huvudkontor?

Låt mig först som vanligt göra klart att det ligger inom SJ:s beslutsområde att bestämma vilken service man skall erbjuda på stationerna, vilka tidslägen som tågen skall ha osv. SJ arbetar på en marknad med hård konkurrens och är givetvis angelägna att nå ut till kunderna. Samtidigt är verket skyldigt att uppfylla de ekonomiska krav som statsmakterna ställt upp. SJ måste därför organisera sin verksamhet så effektivt som möjligt.

När det gäller de planerade åtgärder som är utgångspunkten för Margareta Winbergs fråga har jag underrättat mig om att SJ:s marknadsregion i Sundsvall f. n. är inne i ett planeringsskede, innefattande MBL-förhandlingar, kontakter med kommunerna m. m. Jag har inte för avsikt att vidta några åtgärder rörande denna vardagsrationalisering på det lokala planet.

F. n. pågår med hjälp av konsulter en översyn av verksamheten vid SJ:s huvudkontor. Totalt rör det sig om närmare 2 500 anställda vid huvudkontoret och de enheter därav som är lokaliserade till andra delar av landet, typ SJ-skolorna. Ambitionen är att försöka åstadkomma en besparing på 150 milj. kr. per år. Översynen som beräknas vara klar i juni i år, får utvisa vilka åtgärder som behöver vidtas. Senast den 1 juli 1987 skall åtgärdsprogrammet vara genomfört.

Tisdagen den
5 februari 1985

*Om planerna på
avbemannning av
vissa järnvägs-
stationer i Jämt-
lands län*

Anf. 21 MARGARETA WINBERG (s):

Herr talman! Jag tackar kommunikationsministern för svaret. Jag förstår att det är orimligt att begära att kommunikationsministern skall lämna synpunkter på hur SJ i vissa detaljer handlägger frågor. Men därutöver kan vi föra en principdiskussion om dessa saker.

Jag vill fråga: Vad styr ett verks handlande? Jag skulle kunna ge ett svar, nämligen det som SJ:s generaldirektör har givit i en missivskrivelse till budgetpropositionen för 1984/85. Det står så här:

”Om vi både skulle få en högre kostnadsnivå och lägre intäktsnivå skulle vi kunna hamna på ett minus 1984/85. Detta måste vi till varje pris undvika. Jag har därför redan i budgetarbetet markerat att jag är beredd att acceptera åtgärder som kan vara tveksamma om man ser till det långsiktiga perspektivet, men som ger resultatförbättring på kort sikt.”

En kortsiktig ekonomisk vinst är man alltså beredd att göra på den långsiktiga utvecklingens bekostnad.

När det gäller indragningen av bemanningen på de tre stationer i Jämtlands län som jag har frågat om stämmer detta uttalande väl. Jag skall ta Näldens station som exempel.

Näldens samhälle är en av de största industriorterna längs järnvägen i länet. Tack vare statliga insatser och duktigt folk på orten blommar näringslivet. Tung metallindustri, möbelindustri, spinneri, äggproduktion, byggföretag och plastindustri med ett par hundra anställda finns på orten.

För dessa företag är järnvägen en livsnerv som enligt företagarnas egen utsago ökar i betydelse i takt med stigande bensinpriser och ytterligare ”skjuts” i produktionen.

Med rätta ställer människorna sig frågan: Kan en avbemannning av stationen stämma med den regionalpolitiska syn regeringen har? I detta fall har man lyckats, men det krävs för en fortsatt lyckad satsning att alla goda krafter drar åt samma håll.

Kommunikationsministern borde kunna göra ett principuttalande på den punkten. Ett beslut om indragning av bemanningen kan ju knappast gagna en hittills positiv utveckling av en bygd.

Den kortsiktiga – jag skulle vilja säga budgettekniska – manöver som man uppnår med denna indragning får långsiktig negativ verkan. Det är precis det som generaldirektören uttalar i sin missivskrivelse. Jag måste fråga: Är det god ekonomisk politik? Är det så regeringen vill att ett verk skall manipulera – jag säger så – för att få godkänt av regeringen?

När det gäller min fråga om vad som skall avgöra en stationsbemanning, blir jag än mer ifrågasättande sedan jag läst dessa direktiv. Där står:

”Varje biljettexpedition skall bilda ett resultatområde.” Tittar man på intäkterna för denna station och jämför dem med andra stationers intäkter inser man att det är tågplanering och tågtidtabell som styr, på bekostnad av kundservice och kvalitet. Det kan väl inte vara vettigt och klokt? Jag hoppas att kommunikationsministern kan hålla med mig på den punkten.

Anf. 22 Kommunikationsminister CURT BOSTRÖM:

Herr talman! Jag tror inte att den tid som Margareta Winberg och jag har till vårt förfogande tillåter att vi ger oss in i en principdiskussion. Jag skulle nog snarare vilja hänskjuta frågan till den tidpunkt när vi skall diskutera SJ:s verksamhet. Det kommer att ske med anledning av en proposition som tar upp frågan om SJ:s verksamhet.

Vi i denna riksdag skall ha klart för oss att vi själva har bestämt och beslutat om hur ett affärsverk skall bedriva sin verksamhet.

SJ tar utan tvivel väldigt stor regionalpolitisk hänsyn. Man gör det utifrån att vi i riksdagen har sagt att åtskilligt av olönsam persontrafik på järnväg skall vara kvar. Vi satsar över budgeten 1,2–1,3 miljarder kronor för att klara den situationen. Jag lovar Margareta Winberg att vi skall diskutera detta i samband med att vi tar upp den speciella proposition som avser SJ.

Låt mig på de sekunder som jag har kvar av min taletid ta upp just detta speciella problem. SJ måste ändå se över hela sin verksamhet. Man har underrättat mig om att man inte har några planer att lägga ned något trafikslag. Vagnslaster kommer fortfarande att expedieras, men själva pappershanteringen får skötas från en närbelägen station. Man försöker med andra ord att hitta former för att klara sin verksamhet. Även om det innebär något försämrad service bygger man upp organisationen med syftet att man inom området ändå skall klara situationen.

Jag tror, Margareta Winberg, att just det skapar förutsättningar för oss som är boende i skogslänen att kunna tala om att vi ändock kan bjuda en viss service och att vi kan svara för en regionalpolitisk utveckling.

Anf. 23 MARGARETA WINBERG (s):

Herr talman! Kommunikationsministern talar om att det "bara" blir pappershanteringen som försvinner om man avbemannar en station. Det är möjligt att man kan kalla det för "bara". Jag tycker ändå, och många med mig, att just denna pappershantering, som alltså innebär att man kan köpa biljetter på en station, har väldigt stor betydelse för en ort som har en försäljning som uppgår till nästan 200 000 på ett år.

Jag är naturligtvis glad över att detta med rationaliseringar och besparingar inom SJ återkommer. Jag nämnde inte huvudkontoret i mitt första inlägg. Jag fick i svaret besked om att det pågår en planerad reduktion på huvudkontoret. Men jag blir litet fundersam när man ser att då det gäller huvudkontoret – där visserligen många personer skall rationaliseras bort – planerar man, där gör man en organisationsöversyn och där tittar man efter vad det blir för konsekvenser av det ena eller andra beslutet, medan man ute i fältorganisationen inte gör samma analys och inte alls beskriver konsekvenserna på samma vis. Man beskriver konsekvenserna såsom ministern alldeles nyss gjorde – att tågen stannar och människor kan köpa biljetter på tåget. Men konsekvenserna måste väl ändå ses i ett litet vidare perspektiv.

Måste man inte ställa några frågor: Hur påverkar den här avbemanningen samhällsutvecklingen i stort? Vilken roll spelar den service SJ ger i dag för infrastrukturen i området?

Nr 73

Tisdagen den
5 februari 1985

---

*Om planerna på
avbemannning av
vissa järnvägs-
stationer i Jämt-
lands län*

*Om planerna på
avbemannning av
vissa järnvägs-
stationer i Jämt-
lands län*

Om nu inte dessa frågor ställs inom SJ, hoppas jag att regeringen är beredd att, den dag den får resultatet från SJ, se det hela i dessa något vidare perspektiv.

Anf. 24 Kommunikationsminister CURT BOSTRÖM:

Herr talman! Jag tror att vi skall vara rättvisa nog, Margareta Winberg, att säga att SJ i dag står inför en ganska stor förändring. Man har decentraliserat beslutsfattandet i mycket hög grad. Jag är medveten om – och det tror jag att också de anställda inom SJ är – att SJ står inför ett ganska gigantiskt problem, nämligen att se till att företaget framdeles skall fungera på ett tillfredsställande sätt.

Jag har i varje fall, under den tid jag har haft förmånen att arbeta med detta, kunnat konstatera att den goda viljan finns hos de människor som jobbar vid SJ. Kan bara vi politiker vara beredda att ställa upp i alla sammanhang med erforderliga insatser tror jag inte alls att vi skall behöva befara någon försämrad service.

Anf. 25 MARGARETA WINBERG (s):

Herr talman! Jag är väl medveten om att SJ är ålagd de här restriktionerna. Jag ifrågasätter inte dem i dag utan jag ifrågasätter det sätt på vilket man har valt att genomföra dem. Jag tycker att det verkade panikartat när man i höstas alldeles före jul gick ut till fältorganisationen och krävde att ett visst antal män – det är mest män det handlar om – skall vara borta vid ett visst datum.

Jag anser att man hade kunnat välja på ett annat sätt i vad gäller bemanningen. Man borde ha tittat mer på hur man skulle kunna ge service till människorna och företagen än, som man nu har gjort, på tidtabeller och var tågen i dag möts. Jag tror att det är lättare att ändra en tidtabell och låta tågen mötas vid andra stationer än de gjort än att klippa av servicen för de människor som i dag köper sina biljetter vid en viss station och tycker att det hela fungerar väldigt bra.

Anf. 26 Kommunikationsminister CURT BOSTRÖM:

Herr talman! Låt oss ändå vara överens om att det finns två grundläggande krav som måste uppfyllas för att SJ skall ha en chans, nämligen att människor åker med tågen och att företagen använder tågen för transport av sina produkter.

I den proposition som vi kommer att presentera inom en månad kommer vi att ta upp dessa frågor. Jag är ganska övertygad om att kammaren då kommer att få möjlighet att verkligen ingående diskutera hur vi skall ha det med SJ för framtiden.

Anf. 27 MARGARETA WINBERG (s):

Herr talman! Då hoppas jag att man verkligen tittar efter hur människor åker med tågen. Det är det jag har gjort, och det är utifrån det som jag kritiserar valet när det gäller avbemanningen av stationerna. Vid exempelvis

Näldens station såldes under fjolåret biljetter för 198 314 kr. Många människor har alltså valt att handla biljett och åka från den stationen.

När ministern nu aviserar ett nytt tänkesätt är jag tacksam och glad för det.

Anf. 28 Kommunikationsminister CURT BOSTRÖM:

Herr talman! Det är inte för att vara elak, Margareta Winberg, som jag säger följande, men under 1984 såldes i Nälden 8 biljetter per dag. Vad gällde vagnslaster under 1984 var det fråga om 98 vagnar – per dag mindre än en vagn och per vecka mindre än två vagnar.

Även om vi har ett behov av att värna om vår hembygd och se till att vi har en regionalpolitisk och industripolitisk utveckling – vilket jag har respekt för, Margareta Winberg – måste vi ändå inse att det beror väldigt mycket på oss själva hur vi skall kunna klara frågorna om SJ:s verksamhet.

Anf. 29 MARGARETA WINBERG (s):

Herr talman! Jag är medveten om de siffror som ministern nämner. Men jag skulle vilja föreslå att ministern då också tittar efter vilka försäljningssiffror de andra stationerna utefter sträckan har. Det har jag gjort, och det är därför jag kritiserar valet av just den här stationen.

Överläggningen var härmed avslutad.

7 § Svar på fråga 1984/85:353 om överförande av järnvägssträckan Västervik–Bjärka-Säby till riksbanenätet

Anf. 30 Kommunikationsminister CURT BOSTRÖM:

Herr talman! Arne Andersson i Gamleby har frågat mig när regeringen avser lämna förslag till riksdagen om överförande av bl. a. bandelen Bjärka-Säby-Västervik till riksbanenätet.

Frågan om att föra över vissa bandelar till riksbanenätet kommer att behandlas i den proposition med riktlinjer för järnvägspolitiken som jag tänker föreslå regeringen att lämna vid månadsskiftet februari-mars.

Anf. 31 ARNE ANDERSSON i Gamleby (s):

Herr talman! Jag ber att få tacka kommunikationsministern för svaret på min fråga.

Min fråga är föranledd av att det har förekommit ett ohämmat ryktesspridande, som gått ut på att regeringen inte skulle avse att fullfölja tidigare given information om att bandelen Västervik–Bjärka-Säby skulle föreslås bli överförd till riksbanenätet. Den informationen har regeringen och kommunikationsministern lämnat i anslutning till att man beslutade lägga ned persontrafiken på smalspårsnätet.

Det besked som kommunikationsministern nu lämnar gör, hoppas jag,

Nr 73

Tisdagen den
5 februari 1985

---

*Om överförande av
järnvägssträckan
Västervik–
Bjärka-Säby till
riksbanenätet*

*Om planerna på
namnbyte för luft-
fartsverket*

fortsatta spekulationer i den här frågan omöjliga. Det var det främsta syftet med min fråga. Jag tackar för svaret.

Överläggningen var härmed avslutad.

8 § Svar på fråga 1984/85:354 om planerna på namnbyte för luftfartsverket

Anf. 32 Kommunikationsminister CURT BOSTRÖM:

Herr talman! Görel Bohlin har mot bakgrund av luftfartsverkets planer att bl. a. byta namn frågat mig om jag anser att ett namnbyte är angelägnare än annan investering, t. ex. markradar.

På förslag av luftfartsverket anvisar regeringen och riksdagen medel för verkets investeringar. Härvid anser jag det självklart att nödvändiga säkerhetsinvesteringar prioriteras.

Det finns därför enligt min mening inget samband mellan eventuella merkostnader för ett namnbyte och upprätthållande av en god flygsäkerhet.

Anf. 33 GÖREL BOHLIN (m):

Herr talman! Jag tackar kommunikationsministern för svaret, som dock besvarar bara halva min fråga. Det beror möjligen på att någon formell framställan om namnbyte tydligen ännu inte gjorts. Men kommunikationsministern måste ändå vara informerad om planerna på namnbyte och om den negativa reaktion på förslagen som kommit från personalen.

Bakgrunden till förändringsförslaget är att man vill profilera luftfartsverket och göra verket mera känt hos den breda allmänheten. Dess värre har man nog lyckats med det redan nu, men knappast positivt. Människor tar sig för pannan när de hör om de här dyra och meningslösa förslagen.

Vad går då de s. k. profileringsförslagen ut på?

1. Luftfartsverket skall byta namn till Flygverket.
2. Emblemet skall ändras: Vingarna skall bort därför att, som det heter, det är många andra verk, t. ex. SJ och vägverket, som har vingar på sina emblem.
3. Man skall gå in för en enhetlig färg på bl. a. vagnparken.

Vad beträffar det sista förslaget har luftfartsinspektionen lagt in sitt veto. Såväl personer i svart som svarta fordon är ju camouflerade, och det är i högsta grad olämpligt när det gäller ramptjänst och annat. Man bör i stället använda en så väl märkbar färg som möjligt.

Därefter till frågan om emblemet. Är det något verk vars emblem bör innehålla vingar så är det luftfartsverkets. Det verk som ansvarar för den civila flygtrafiken har rimligen större rätt till vingar i emblemet än både SJ och vägverket.

Så till sist frågan om namnbytet. När regeringen år 1967 fattade beslut i namnfrågan för luftfartens eget verk, var det efter moget övervägande. Det är ju just luftfart som verket sysslar med. Beteckningen är direktrelaterad till

Chicagokonventionens originaldokument, undertecknat av representanter för 160 länder.

I alla länder har man ett namn på luftfartsmyndigheten som anknyter till luftfart – i våra nordiska grannländer, i England, USA osv. Att översätta "flygverk" till engelska är praktiskt taget omöjligt utan att gå omvägen över ordet luftfart för att det skall bli begripligt.

Förslagen är enligt min mening löjliga och kostar till råga på allt en massa pengar – pengar som kunde användas till flygsäkerhetshöjande åtgärder i stället, eller sparas.

Vad beträffar kostnaden, som uppskattas till 9–10 milj. kr., så täcker de pengarna inte på långt när alla kostnader som följer med en sådan här ändring. Bättre marksäkerhet behöver inte kosta mer än ca hälften.

Jag vill ställa frågan: Kan jag hoppas att det regeringsövervägande som låg till grund för ställningstagandet år 1967 också nu får vara vägledande för regeringens beslut och att de här profileringsförslagen stoppas i papperskorgen?

Anf. 34 Kommunikationsminister CURT BOSTRÖM:

Herr talman! Jag tycker, Görel Bohlin, att hedern bjuder att man först får ta del av den framställan som luftfartsverket tydligen är på väg att avlämna till regeringen.

När det gäller frågan om huruvida jag har besvarat den ställda frågan skall jag be att få upprepa den: "Anser kommunikationsministern att ett namnbyte på luftfartsverket är angelägnare än annan investering, t. ex. markradar?"

Detta har jag svarat på. Jag har sagt att jag anser säkerheten vara angelägnare. Jag har inte fått någon annan fråga än just denna.

Slutligen kan jag när det gäller markradarsystemet, som skall stärka vår marksäkerhet, säga att man räknar med att Arlanda som första svenska flygplats den 1 april 1985 kommer att få en sådan radar. Det är det kompletterande svar jag har att ge. När det gäller frågan om mitt ställningstagande till luftfartsverkets framställan skall jag pröva den frågan den dag jag får en sådan framställan.

Anf. 35 GÖREL BOHLIN (m):

Herr talman! Vad beträffar kommunikationsministerns svar – att det inte finns något samband mellan merkostnader för namnbyte och upprätthållande av god flygsäkerhet – håller jag inte med honom om detta. Det är faktiskt skattepengar som används i båda fallen.

Det var glädjande att höra om investeringen för markrörelseradar, som jag nu fick besked om. När det gäller flygsäkerheten i övrigt vet jag att det är väldigt mycket som behövs ute på Arlanda. Belysningen på förbindelsebanorna är t. ex. otillräcklig. En förbättring på den punkten är inte billig – men nödvändig. Så har vi satsningen på räddningstjänsten, som kommunikationsministern och jag tidigare har debatterat. Jag kan nämna en del annat som vi har diskuterat tidigare. Flygbränslecisternerna hör också till funktionerna

Nr 73

Tisdagen den
5 februari 1985

---

*Om planerna på
namnbyte för luft-
fartsverket*

Tisdagen den
5 februari 1985

---

*Om planerna på
namnbyte för luft-
fartsverket*

ute på Arlanda. Jag kan upplysa kommunikationsministern om att man nyligen har upptäckt att de här cisternerna har läckt eller läcker. Det kan vara intressant att veta.

Nog finns det angelägnare projekt att lägga pengarna på än den rena försämring som profileringsförslaget faktiskt innebär och som kostar så mycket – långt mer än de 10 milj. kr. man hittills har räknat fram.

Trots allt tror jag att kommunikationsministern kommer fram till samma resultat som regeringen gjorde 1967. Jag betraktar kommunikationsministern som en mycket förnuftig man, och jag har hopp om att det här förslaget hamnar i papperskorgen.

Anf. 36 Kommunikationsminister CURT BOSTRÖM:

Herr talman! Låt mig först bara säga att det här inte är fråga om skattepengar, eftersom luftfartsverket avgiftsfinansierar sin verksamhet.

Vidare vill jag säga att jag naturligtvis är mycket tacksam för alla dessa redovisningar av vilka säkerhetsåtgärder som är erforderliga på Arlanda. Av luftfartsverket har jag fått veta att även andra flygplatser har behov av säkerhetsanordningar. Jag kan försäkra Görel Bohlin att vi i departementet efter varje debatt jag har med Görel Bohlin om Arlanda mycket noggrant noterar dessa redovisningar. Vi får även redovisningar från luftfartsverket, och vi har förhoppningar om att kunna skapa så stor trygghet som det över huvud taget är möjligt på Arlanda flygplats.

Anf. 37 GÖREL BOHLIN (m):

Herr talman! Jag tackar för detta tillägg.

Kommunikationsministern är säkerligen väl medveten om sambandet mellan skatter och avgifter och om vad luftfartsverket bekostar med skattemedel resp. avgifter. Skatter höjer t. ex. bränslekostnaderna, vilket påverkar de avgifter man tar ut av flygbolagen. På detta sätt belastas hela luftfartssektorn, och visst är det i hög grad skattepengar det rör sig om.

Vad luftfartsverket sysslar med är luftfart och inte flyg. Flyg är ju en funktion av hela luftfartssystemet. Men luftfartsverket sysslar ju också med säkerhetsbestämmelser, andra föreskrifter, markservice m. m.

Det är ändringshysteri detta, herr talman!

Överläggningen var härmed avslutad.

9 § Meddelande om fråga

Nr 73

Tisdagen den
5 februari 1985

Meddelades att följande fråga framställdes

den 5 februari

Meddelande om
fråga

1984/85:386 av *Ingvar Karlsson* i Bengtsfors (c) till justitieministern om planerna på nedläggning av Västergårdens kriminalvårdsanstalt i Mellerud:

Efter förslag från justitiedepartementet hotas nu den öppna kriminalvårdsanstalten Västergården i Melleruds kommun av nedläggning fr. o. m. den 1 januari 1986. Vid anstalten finns 60 platser som f. n. är överbelagda.

Västergården har som upptagningsområde Dalsland, Bohuslän och Trestadsområdet. Vid en nedläggning kommer intagna från detta område att placeras långt från hemorten, vilket strider mot grundtanken i kriminalvården. Vidare försvinner 40 statliga arbetstillfällen i en region som redan tidigare har landets lägsta andel statligt sysselsatta.

Med anledning härav vill jag fråga justitieministern:

Är justitieministern beredd medverka till att planerna på nedläggning av Västergården upphävs?

10 § Kammarerna åtskildes kl. 16.01.

In fidem

TOM T:SON THYBLAD

(Solveig Gemert)